

COMMEMORACIÓ DE TOTS ELS FIDELS DIFUNTS
HOMILIA DEL P. ABAT JOSEP M. SOLER
2 DE NOVEMBRE DE 2017
Sa 3, 1-9; Rm 8, 31-35.37-39; Lc 24, 13-35

El pensament humà se sent trasbalsat davant la mort. Actualment, però, tendeix a treure-la del seu horitzó. Tant a nivell de pensament com a nivell d'evitar al màxim possible la presència dels difunts. I, en canvi, germans i germanes, és una realitat inexorable. Tal com cantaven els pelegrins medievals d'aquest santuari: "ad mortem festinamus"; és a dir: "anem de pressa cap a la mort". El cant dels pelegrins insisteix en aquesta idea: la vida es breu, s'acabarà aviat; la mort no es compadeix de ningú, ho destrueix tot. La conclusió d'aquesta realitat és –diu aquest cant- que cal deixar de pecar –"peccare desistamus", va repetint la tornada- i, per tant, que cal millorar la qualitat espiritual de la nostra vida perquè puguem entrar feliços al Regne de Déu (cf. Cants del Llibre Vermell de Montserrat). Al contrari del que sol passar als nostres dies, a l'època medieval la mort era molt més present als ulls de tothom perquè hi havia molta més mortaldat que avui. I solia ser, també, una característica de l'ambient medieval, afrontar amb por la mort a causa de les conseqüències que podia comportat l'entrada en l'altra vida. Es posava l'accent en el temor al judici de Déu, considerat en tot el seu dramatisme. Aquesta actitud, va entrar en la litúrgia mateixa de difunts, fins a la reforma del Concili Vaticà II. El text més significatiu és la seqüència "Dies irae" de la missa de difunts; davant la mort, expressa els sentiments de por i de culpabilitat: "aquell serà un dia terrible –diu-, un dia d'ira; quin espant el nostre quan vingui el jutge a demanar-nos compte amb rigor –canta, encara, el poema- [...]; un dia de llàgrimes serà aquell en el qual l'home ressuscitarà de la pols per ser judicat". I, després de preguntar-se "què diré jo, miserable" en aquell moment, el creient només pot dir, també segons el poema: "Rei de majestat immensa, que salveu per benvolença [...], us prego, humil i prosternat, amb el cor fet pols com la cendra, que tingueu cura del meu darrer moment".

Certament, tot i el seu to tan temorós, no és una pregària desesperada, que no vegi una sortida positiva a la condició pecadora. El creient, en el poema del "Dies irae", invoca el perdó del Jutge just, Jesucrist, amb l'esperança que també tindrà amb nosaltres l'actitud de perdó que va oferir a la pecadora i al bon lladre, ell que és el bon pastor, que va cercar amb amor l'ovella perduda, que va experimentar el cansament en venir-nos a buscar i que va morir a la creu per nosaltres. Per això, el poema acaba invocant la tendresa de Jesús perquè doni el repòs als difunts.

Mai, doncs, la fe cristiana no ha dubtat de la misericòrdia de Déu envers la feblesa i els mancaments comesos abans de la mort. Ni en els moments més pessimistes de la visió de la mort que reflecteixen els dos textos que he citat. A cada celebració de l'eucaristia, l'Església fa memòria dels difunts i els confia a l'amor entranyable de Déu. I des de l'edat mitjana, dedica el dos de novembre a invocar amb més intensitat damunt d'ells l'amor del Pare i la força salvadora de la sang de Jesucrist. Però és cert que a l'època medieval havia quedat en segon terme una visió més pasqual de la vida i de la mort cristianes, tal com les presenta el Nou Testament.

Els textos que he citat abans expressen el temor que experimenta la naturalesa humana davant al mort i la culpabilitat de la consciència. Ho expressen des d'una orientació cristiana, però com si Déu fos un ésser llunyà i no pas el Pare entranyable que estima intensament casa ésser humà. La Paraula de Déu, en canvi, ens fa anar més a fons; ens vol més confiats en l'amor del Pare i en el perdó i la salvació que

trobem en Jesucrist. Aquest és el nou accent que la litúrgia posterior al Concili Vaticà II ha volgut destacar.

La dimensió humana de desfeta davant la mort, l'hem trobada en els deixebles d'Emaús del relat evangèlic que acabem d'escoltar. Estaven abatuts per la mort de Jesús i no veien res més que el fracàs irreparable que aquesta mort suposava. També a nosaltres ens sol passar davant la mort d'una persona estimada; experimentem el dolor de la separació i ens sembla que ja l'hem perdut del tot, com si la mort fos el final de l'existència de la persona. En canvi, com per als deixebles d'Emaús, la paraula de Jesús ens il·lumina el misteri de la mort. D'alguna manera ens recrimina també a nosaltres: *si que us costa d'entendre! quins cors tan indecisos a creure!* Però és una recriminació amistosa, que fa de bon escoltar perquè en darrer terme ens referma en la fe i en l'esperança. Malgrat que ens costi *d'entendre*, malgrat la indecisió *a creure*, Jesucrist ens diu que l'hem de seguir amb una vida de fidelitat a l'Evangelí i, com ell, hem de passar per la mort per entrar amb ell a la *glòria*.

Aquesta bona notícia sobre el sentit de la mort, ha estat meditada per sant Pau, tal com hem escoltat a la segona lectura. L'Apòstol també insistia a dir que el nostre destí està estretament lligat amb el del Crist. Ell amb la seva mort ens ha donat prova de l'amor del Pare i amb la seva resurrecció ha començat a transformar les nostres preocupacions, els nostres sofriments i fins la nostra mort en victòria. Aquelles preocupacions tan humanes i aquella por davant la mort que expressaven els dos cants medievals que he esmentat, han de deixar pas a una confiança plena. No pas fonamentant-nos en els nostres mèrits i en les nostres virtuts, sinó en l'amor del Pare que sap de la nostra feblesa i en la intercessió de Jesucrist a favor nostre, ell que ha vessat al seva sang damunt els nostres mancaments. Si en la fe procurem correspondre a l'amor que Déu ens té, ell ens ho donarà tot, també la vida eterna, *juntament amb el seu Fill*. Déu ens estima tant que ha volgut que en el judici sobre la qualitat de la nostra vida, el jutge sigui alhora el nostre advocat defensor, Jesucrist (cf. sant Agustí).

Amb aquesta confiança en la mort i la resurrecció del Senyor, preguem avui pels nostre germà monjo el P. Salvador Plans, mort en aquest darrer any, i per tots els altres monjos difunts. Puguem pels familiars, amics i benefactors difunts dels monjos, dels escolans, dels qui formeu aquesta assemblea litúrgica. Puguem per tots els qui han mort arreu del món. Que el Senyor els permeti, per la seva creu gloriosa, *d'entrar en la seva glòria*.

I ara, disposem-nos a endinsar-nos en la celebració de l'Eucaristia. El Senyor ressuscitat, fa camí amb nosaltres, com el va fer amb els deixebles d'Emaús, i ens partirà *el pa* per encaminar-nos, també a nosaltres, cap a la plenitud de la vida *en la seva glòria*.